

---

lijk het liefst als pastor in een gewone parochie werken. Danneels heeft nooit in het basispastoraat gestaan, Simonis was ervoor geschapen en heeft niets liever gedaan. Danneels was een academicus en een groot intellectueel, ook in de zin van opiniemaker. Simonis was dat niet en wilde het ook niet zijn, zijn hart lag bij het huisbezoek, het beantwoorden van persoonlijke brieven, de gemoedelijke omgang met zijn parochianen, het bespelen van het orgel en de grapjes met de kerkgangers, leuk of oubollig, en soms zelfs een tikkeltje misplaatst.

Ondanks die grote verschillen zijn beide heren kardinaal geworden, langs welke wegen wordt in deze twee voortreffelijke boeken uit de doeken gedaan. Ergens in zijn biografie maakt Simonis de verhelderende opmerking: 'Je hebt kardinalen en kardinalen'. Er zijn zwaargewichten en richtingwijzers (Martini, Hume, Ratzinger, Lustiger, Lehmann, Kasper, om een aantal tijdgenoten te noemen), en er zijn er die dat door de omstandigheden, vooral hun zetel of ook de persoonlijke achting van de paus, zijn geworden. Danneels hoort evident bij de eerste, Simonis rekent zichzelf bescheiden tot de tweede categorie.

Dat klassenverschil wordt weerspiegeld in de beide boeken, allebei van hoge kwaliteit, maar verschillend van opzet en van benadering. Daarover enkele opmerkingen, al begint hier, zoals u al hebt gemerkt, het vergelijken van een appel met een peer. Aan het boek over Simonis heeft een uiterst deskundige en vaardig schrijvende journalist gewerkt. Bovendien staat in mijn kast een exemplaar met de persoonlijke opdracht 'Met dank voor alle hulp!'. Er kon hier dus weinig misgaan.

Ton Crijnen had al eerder indruk gemaakt met zijn biografie van Titus Brandsma uit 2008, volgens mij zijn beste werk tot nu toe. Hij was gedurende zijn loopbaan bij *De Tijd* vaak kritisch geweest over Simonis. Bijvoorbeeld in het verslag van de buitengewone bisschoppensynode van 1985, twintig jaar na de sluiting van het concilie, waar hij wordt geschetst als een lichtgewicht, een woord waarvan in het stuk veel equivalenten te vinden zijn. Hij wordt daarin geplaatst tegenover kardinaal Danneels, die optrad als *re-lator* en een van de grote mannen van die synode. Het is leerzaam om dat stuk te herlezen en in het achterhoofd te hebben, want de kritische zin waarmee Crijnen Simonis heeft gevolgd, is ook in dit boek terug te vinden. Het verschil is dat hij zijn hoofdpersoon aardiger is gaan vinden, maar daarvoor is, geloof ik, kardinaal Simonis zelf verantwoordelijk, terwijl ook niet kan worden uitgesloten dat de impopulariteit van zijn opvolger in Utrecht achteraf de zijn papieren heeft laten stijgen.

Van de beide biografen van Danneels had ik wel willen weten dat Mettepenningen, een theoloog, in 2010 ontslag heeft gekregen of